EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.9.4.
COM(2019) 397 final

2019/0180 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (2014–2020) szóló 1309/2013/EU rendelet módosításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

E javaslat célja, hogy lehetővé tegye az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (a továbbiakban: EGAA) számára, hogy Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának (a továbbiakban: Egyesült Királyság) az Unióból kilépési megállapodás nélküli kilépése által okozott valószínűsíthető gazdasági zavarok következtében elbocsátott munkavállalókat támogassa.

Az Egyesült Királyság 2017. március 29-én az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EUSZ) 50. cikkének megfelelően bejelentette az Unióból való kilépésre vonatkozó szándékát. Az Egyesült Királyság kérelme nyomán az Európai Tanács (50. cikk) 2019. április 11-én úgy határozott[1], hogy 2019. október 31-ig ismételten meghosszabbítja[2] az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdésében előírt időszakot. Ha az Egyesült Királyság 2019. október 31-ig nem erősíti meg a kilépésről rendelkező megállapodást[3], vagy nem kér harmadik alkalommal történő meghosszabbítást, amelyet az Európai Tanács (50. cikk) egyhangúlag fogad el, az Egyesült Királyság megállapodás nélkül lép ki az Unióból, és 2019. november 1-jétől harmadik országnak fog számítani. A kilépésről rendelkező megállapodás hiányában a kilépés valószínűleg jelentős negatív hatással lesz egyes iparágakra és szolgáltatásokra, ami a szóban forgó ágazatokban dolgozó munkavállalók elbocsátásához fog vezetni.

Az EGAA célja, hogy támogassa a globalizáció miatt a világkereskedelemben bekövetkezett fő strukturális változások következtében, vagy globális pénzügyi és gazdasági válságok következtében elbocsátott munkavállalókat és tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozókat.

A globalizációra vonatkozó kritérium értelmében az EGAA hatálya kiterjed a munkahelyek harmadik országokba történő áthelyezésére, az áruk és szolgáltatások Unióban folytatott kereskedelme terén bekövetkezett komoly változásra és az Unió piaci részesedének egy adott ágazatban bekövetkező gyors visszaesésére. Ez a javaslat meghatározza, hogy az EGAA hatálya az Egyesült Királyságnak az Unióból kilépési megállapodás nélküli kilépése miatt komoly gazdasági zavarok által sújtott területeken, ágazatokban, térségekben vagy munkaerőpiacokon elbocsátott munkavállalókra is kiterjed. Egy ilyen kilépés jelentős változást fog jelenteni az Európai Unió kereskedelmi kapcsolataiban és a belső piac összetételében, ezért várhatóan jelentős hatást fog gyakorolni a kereskedelemre, a növekedésre és a foglalkoztatásra.

• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel és az Unió egyéb szakpolitikáival

Ez a javaslat azon uniós felkészültségi és vészhelyzeti terv részét képezi, amelynek célja, hogy az Egyesült Királyságnak az Unióból kilépési megállapodás nélküli kilépése által okozott legsúlyosabb zavarokat enyhítse.

---

[1] Az Európai Tanács (EU) 2019/584 határozata (HL L 101., 2019.4.11., 1. o.).

[2] Az Egyesült Királyság kérelme nyomán az Európai Tanács 2019. március 22-én határozott az első hosszabbításról (az Európai Tanács (EU) 2019/476 határozata, HL L 80I., 2019. március 22., 1. o.).

[3] Megállapodás Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (HL C 144I., 2019.4.25., 1. o.).

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

A jogalap az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) és különösen annak 175. cikke harmadik bekezdése.

A 175. cikk (3) bekezdése lehetővé teszi, hogy ha a strukturális alapokon kívül és az egyéb uniós szakpolitikák keretében elhatározott intézkedések sérelme nélkül egyedi fellépések bizonyulnak szükségesnek, akkor az ilyen fellépéseket az Európai Parlament és a Tanács a rendes jogalkotási eljárás keretében, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Európai Bizottságával folytatott konzultációt követően fogadja el.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Az uniós költségvetésből származó finanszírozás azon tevékenységekre összpontosul, amelyek célkitűzéseit a tagállamok önállóan nem tudják kielégítően megvalósítani, így az Unió beavatkozása hozzáadott értéket képvisel ahhoz képest, mintha a tagállamok külön-külön járnának el. Az EGAA-nak az elbocsátott munkavállalók újbóli elhelyezkedésének támogatását célzó intézkedések finanszírozására való igénybevétele tiszteletben tartja a szubszidiaritás elvét, és uniós hozzáadott értéket teremt.

Az elbocsátott munkavállalók támogatása a nemzeti munkaerőpiaci programok általános gyakorlata, és az EGAA-nak nem célja, hogy az ilyen programok helyébe lépjen. A munkaerőpiacra jelentős hatást gyakorló váratlan szerkezetátalakítások próbára teszik a szokásos nemzeti programokat. Ezért a váratlan, igen nagy volumenű szerkezetátalakítások léptéke és hatásai miatt, valamint mivel az EGAA a tagállamok közötti szolidaritás kifejezésének eszköze, a támogatás uniós szinten jobban megvalósítható. Az EGAA-ból nyújtott támogatásnak köszönhetően a rendkívüli körülmények között megvalósuló uniós szolidaritás kézzelfoghatóbbá válik az érintett munkavállalók és általában véve az uniós polgárok számára.

Az EGAA igénybevétele az elbocsátott munkavállalóknak nyújtott szolgáltatások számának, valamint a kínált szolgáltatások sokféleségének és intenzitásának növelésével hozzáadott értéket teremt. Az EGAA az innovatív ötletek tesztelését, a legjobb gyakorlatok azonosítását és a tagállamok által kínált szolgáltatási csomagba történő integrálását is lehetővé teszi. Az EGAA-ból társfinanszírozott intézkedések általánosságban az elbocsátott munkavállalóknak nyújtott támogatás megvalósításának javulásához is hozzájárulnak.

• Arányosság

Az arányosság elvének megfelelően az e javaslatban foglalt rendelkezések nem lépik túl a javaslat céljainak eléréséhez szükséges mértéket. Az Unióra és az EGAA-támogatást igénylő nemzeti hatóságokra csak akkora igazgatási teher nehezedik, amekkora ahhoz szükséges, hogy a Bizottság az uniós költségvetés végrehajtásával járó felelősségét gyakorolhassa. Miután a pénzügyi hozzájárulást a tagállamnak a megosztott irányítás elve alapján nyújtják, a tagállamnak jelentést kell tennie a hozzájárulás felhasználásának módjáról.

• A jogi aktus típusának megválasztása

Mivel ez a javaslat az 1309/2013/EU rendeletet módosítja, a jogi aktus típusa csak rendelet lehet.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

E javaslat elfogadására az Egyesült Királyságnak az Unióból kilépési megállapodás nélküli kilépése által okozott legsúlyosabb zavarok enyhítését célzó rendkívüli intézkedések keretében kerül sor. Az Európai Bizottság elemezte a kockázatokat, és arra a következtetésre jutott, hogy ez a javaslat szükséges az EGAA hatékony fellépésének biztosításához az Egyesült Királyságnak az Unióból kilépési megállapodás nélküli kilépése következtében az Unióban elbocsátott munkavállalókkal való szolidaritás kifejezése érdekében.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2013. december 2-i 1311/2013/EU, Euratom tanácsi rendelet 12. cikke úgy rendelkezik, hogy az EGAA-támogatás éves maximális összege nem haladhatja meg a 150 millió eurót (2011-es árakon számítva).

Ez a javaslat nem módosítja az EGAA-támogatás maximális éves összegét.

5. EGYÉB ELEMEK

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A 2. cikk javasolt módosítása úgy rendelkezik, hogy az Egyesült Királyságnak az Unióból kilépési megállapodás nélküli kilépése az EGAA hatálya alá tartozik. A cél annak biztosítása, hogy az EGAA hatékonyan tudjon reagálni, és támogatást tudjon nyújtani az Egyesült Királyságnak az Unióból kilépési megállapodás nélküli kilépése miatt az Unióban elbocsátott munkavállalóknak.

2019/0180 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (2014–2020) szóló 1309/2013/EU rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 175. cikke harmadik bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Az 1927/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[4] létrehozta az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapot (a továbbiakban: EGAA) a 2007. január 1. és 2013. december 31. közötti többéves pénzügyi keret időtartamára. Az EGAA-t azért hozták létre, hogy az Unió kifejezhesse a globalizáció miatt a világkereskedelemben bekövetkezett fő strukturális változások következtében elbocsátott munkavállalók iránti szolidaritását, és támogatást nyújtson a munkaerőpiacra való gyors újbóli beilleszkedésükhöz.

(2) Az európai gazdasági fellendülés tervének keretében az 546/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[5] 2009-ben kibővítette az EGAA hatályát, hogy az a globális pénzügyi és gazdasági válság közvetlen eredményeként elbocsátott munkavállalókra is vonatkozzon.

(3) Az 1309/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[6] létrehozta az EGAA-t a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti többéves pénzügyi keret időtartamára. Emellett az EGAA hatályát is kiterjesztette, hogy az ne csak a globalizáció miatt a világkereskedelemben bekövetkezett fő strukturális változások következtében és az 546/2009/EK rendelet szerinti, a globális pénzügyi és gazdasági válság elhúzódása által okozott súlyos gazdasági zavar következtében, hanem minden újabb globális pénzügyi és gazdasági válság következtében történt elbocsátásokra is vonatkozzon.

---

4 Az Európai Parlament és a Tanács 1927/2006/EK rendelete (2006. december 20.) az európai globalizációs alkalmazkodási alap létrehozásáról (HL L 406., 2006.12.30., 1. o.).

5 Az Európai Parlament és a Tanács 546/2009/EK rendelete (2009. június 18.) az európai globalizációs alkalmazkodási alap létrehozásáról szóló 1927/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 167., 2009.6.29., 26. o.).

6 Az Európai Parlament és a Tanács 1309/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (2014–2020) és az 1927/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 855. o.).

Ezenkívül az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet[7] módosította az 1309/2013/EU rendeletet, és többek között olyan szabályokat vezetett be, amelyek értelmében az EGAA kivételesen kiterjedhet az olyan kis- és középvállalkozásokat érintő kollektív kérelmekre, amelyek egyazon régióban, de a NACE Rev 2. rendszer szerint meghatározott eltérő gazdasági ágazatokban[8] működnek, feltéve hogy a kérelmező tagállam bizonyítja, hogy ebben a régióban a fő vagy kizárólagos vállalkozástípust a kis- és középvállalkozások alkotják.

(4) Az Egyesült Királyság 2017. március 29-én az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 50. cikkének megfelelően bejelentette az Unióból való kilépésre vonatkozó szándékát. A kilépésről rendelkező megállapodás hatálybalépésének időpontjától, illetve ennek hiányában a bejelentéstől számított két év elteltével a Szerződések az Egyesült Királyság tekintetében hatályukat vesztik, kivéve, ha az Európai Tanács az Egyesült Királysággal egyetértésben ennek a határidőnek a meghosszabbításáról egyhangúlag határoz.

(5) Az Egyesült Királyság kérelme nyomán az Európai Tanács 2019. április 11-én úgy határozott[9], hogy 2019. október 31-ig ismételten meghosszabbítja[10] az EUSZ 50. cikkének (3) bekezdésében előírt időszakot. Ha az Egyesült Királyság 2019. október 31-ig nem erősíti meg a kilépésről rendelkező megállapodást[11], vagy nem kér harmadik alkalommal történő meghosszabbítást, amelyet az Európai Tanács egyhangúlag fogad el, az Egyesült Királyság megállapodás nélkül lép ki az Unióból, és 2019. november 1-jétől harmadik országnak fog számítani. Megállapodás hiányában a kilépés valószínűleg negatív hatással lesz egyes iparágakra és szolgáltatásokra, ami a szóban forgó ágazatokban dolgozó munkavállalók elbocsátásához fog vezetni.

(6) Ez a rendkívüli intézkedésekre vonatkozó rendelet módosítja az 1309/2013/EU rendeletet annak pontosítása érdekében, hogy az Egyesült Királyságnak az Unióból kilépési megállapodás nélküli kilépése miatt bekövetkező elbocsátások az EGAA hatálya alá tartoznak. Ez biztosítja, hogy az EGAA hatékonyan tudjon reagálni, és támogatást tudjon nyújtani az Egyesült Királyságnak az Unióból kilépési megállapodás nélküli kilépése miatt komoly gazdasági zavarok által sújtott területeken, ágazatokban, térségekben vagy munkaerőpiacokon elbocsátott munkavállalóknak.

(7) E rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon sürgősséggel hatályba kell lépnie, és e rendeletet az azt követő naptól kell alkalmazni, amelyen a Szerződéseknek az Egyesült Királyságra történő alkalmazása megszűnik. Ugyanakkor nem alkalmazandó, amennyiben hatályba lép az Egyesült Királysággal az

---

7 Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

8 Az Európai Parlament és a Tanács 1893/2006/EK rendelete (2006. december 20.) a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása NACE Rev. 2. rendszerének létrehozásáról és a 3037/90/EGK tanácsi rendelet, valamint egyes meghatározott statisztikai területekre vonatkozó EK-rendeletek módosításáról (HL L 393., 2006.12.30., 1. o.).

9 Az Európai Tanács (EU) 2019/584 határozata (HL L 101., 2019.4.11., 1. o.).

10 Az Egyesült Királyság kérelme nyomán az Európai Tanács 2019. március 22-én határozott az első hosszabbításról (az Európai Tanács (EU) 2019/476 határozata, HL L 80I., 2019. március 22., 1. o.).

11 Megállapodás Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (HL C 144I., 2019.4.25., 1. o.).

említett időpontig az EUSZ 50. cikkének (2) bekezdésével összhangban megkötött, a kilépésről rendelkező megállapodás,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1309/2013/EU rendelet 2. cikke a) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„a) a globalizáció miatt a világkereskedelemben bekövetkezett olyan fő strukturális változások következtében, mint különösen az Unióba irányuló behozatal jelentős emelkedése, az áruk és szolgáltatások Unióban folytatott kereskedelme terén bekövetkezett komoly változás, az Unió piaci részesedének gyors visszaesése egy adott ágazatban, a tevékenységek harmadik országokba történő áthelyezése, illetve az Egyesült Királyságnak az Unióból kilépési megállapodás nélküli kilépése következtében elbocsátott munkavállalók és tevékenységüket megszüntető önálló vállalkozók, ha ezek az elbocsátások jelentősen hátrányos hatást gyakoroltak a helyi, a regionális vagy a nemzeti gazdaságra;”.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet az azon napot követő naptól kell alkalmazni, amelytől fogva az Európai Unióról szóló szerződés 50. cikkének (3) bekezdése értelmében a Szerződések már nem alkalmazandók az Egyesült Királyságra.

Ez a rendelet ugyanakkor nem alkalmazandó, amennyiben az Egyesült Királysággal az Európai Unióról szóló szerződés 50. cikkének (2) bekezdésével összhangban megkötött, a kilépésről rendelkező megállapodás hatályba lép az azon napot követő napig, amelytől fogva a Szerződések már nem alkalmazandók az Egyesült Királyságra.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*